

osim u slučaju ako se dokaže njegova krivnja, ili krivnja osobe za čije je radnje i propuste on odgovoran, u smislu prethodnog člana, što je šteta nastala zbog:...., nedovoljnog pakovanja.....".

Čini nam se da se ipak - u granicama konkretnog slučaja - ne bi moglo prigovoriti sudu što je brodara opovezao na naknadu štete. Po našem mišljenju za rješenje ovog spora bitno je slijedeće pitanje: da li se danas zahtijeva da automobili u pomorskom prijevozu budu ambalažirani, ili se mogu - normalno - prevoziti i bez ambalaže. Ukoliko se zauzme stajalište da se automobili mogu normalno prevoziti i bez ambalaže, tada je jasno da se o nedostacima ambalaže kod neambalažiranih automobila ne može ni govoriti, pa će brodar morati za štetu odgovoriti prema općim principima o pomorskom prijevozu. Morat će dokazati da šteta nije nastala ni njegovom krivnjom, ni komercijalnom krivnjom osoba kojima se on služi. On preuzima na sebe rizik za mala - predvidiva oštećenja - kao što su oštećenja boje karoserije, lomovi stakla i slično. Obratno pak, ako se zauzme stajalište da poslovni običaji na dopuštaju prijevoz neambalažiranih automobila, tada će brodar morati dokazati da je šteta nastala radi toga što ambalaže ili nije bilo ili što je bila manjkava, a na stranu tereta pada dužnost dokaza da su unatoč tome brodar odnosno njegovi ljudi krivi za štetu. Da li će se zauzeti jedno ili drugo stajalište, stoji do slobodne ocjene suda. Obzirom na činjenicu da se danomice prevozi sve više automobila, i da postoje sredstva za njihovu zaštitu ne samo prilikom ukrcaja ili iskrcaja nego i za vrijeme prijevoza, tako su oni u stvari roba koja se nalazi u redovitom prometu, mi smo skloniji zauzeti stajalište da se ne zahtijeva nikakovo ambalažiranje. Normalno je da se danas od brodara može zahtijevati posjedovanje i sredstava i znanja za očuvanje neambalažiranih automobila u transportu.

B.J.

TRGOVAČKI SUD, Seine

Presuda od 1.IV 1960.

Anciens Etablissements Charles Peyrissac
c/a Sté Navale Delmas-Vieljeux

Prijevoz automobila bez ambalaže - Brodar odgovara za štetu koja nastane radi toga što automobili nisu bili ambalažirani

Stranke su sklopile ugovor o prijevozu 17 automobila. Na odredištu je ustanovljeno da su svi automobili malo oštećeni, kao što je struganje boje i slično. Krcatelj tuži brodara za naknadu štete. Brodar u svoju obranu navodi: a/ da su automobili

bili ukrcani bez ambalaže, što je on konstatirao u teretnici; b/ da je šteta posljedica pomanjkanja ambalaže; c/ da je krca-
telj stručna osoba za automobile, te je morao znati na koji
način i s kakvom ambalažom će se automobili moći najbolje zaš-
tititi tokom prijevoza.

Sud je - između ostalog - u svojoj presudi naveo i
slijedeće:

Brodar nije ni u teretnici, a ni inače stavio nikak-
ve opaske u pogledu stanja automobila koje je primio na prije-
voz. Ograničuje se samo na to da u teretnici navede da automo-
bili nisu bili ambalažirani. To je prvenstveno učinio radi to-
ga da može naplatiti veću vozarinu od one koju bi naplatio da
su automobili bili ambalažirani. Na taj način je dopustio krca-
telju da -po svojoj slobodnoj ocjeni - odluči da li će automo-
bile ukrcati s ambalažom ili bez nje. Treba zaključiti - kaže
sud - da brodar neambalažirane automobile prevozi po većoj vo-
zarinskoj stavci radi toga što su automobili u takvom prijevo-
zu podvrgnuti većim rizicima oštećenja, i što se - dosljedno
tome - zahtijeva poduzimanje posebnih mjera opreza za njihovo
čuvanje. Nadalje treba uzeti u obzir da je danas prijevoz ne-
ambalažiranih automobila postao u transportu uobičajen. Radi
toga je brodar dužan poduzimati sve potrebne mjere opreza da
se izbjegne oštećenje automobila uključivši i male štete. Ne
može se pozivati na to da su ta mala oštećenja neizbježna pos-
ljedica prirodne mane neambalažiranih automobila.

Radi ovih razloga sud je obvezao brodara na naknadu
štete..

/DMF 1961, str.488-490/

B.J.

Bilješka.- U gornjoj presudi sud je obvezao brodara na naknadu
štete iz donekle drugih razloga nego što je to učinio Apelaci-
oni sud u Parizu /Presuda na str. 52 ove publikacije/. Čini nam
se da je ovo stajalište opravdanije; ipak sud nije - držimo -
zauzeo načelno stajalište o odgovornosti brodara za prijevoz
neambalažiranih automobila, jer je - među razloge - naveo da
je brodar propisao posebnu tarifu za prijevoz neambalažiranih
automobila, iz čega - posve opravdano - zaključuje da je brodar
unaprijed pristao na primanje takvih automobila, i da se obve-
zao na sve štetne posljedice koje iz toga proizlaze. Nije pot-
puno jasno koje bi stajalište sud zauzeo da brodar nije imao dvo-
struku tarifu. Iz obrazloženja moglo bi se zaključiti da bi bro-
dar i u ovom slučaju bio obvezan na naknadu štete, što bi - po
našem mišljenju - bilo potpuno opravdano.

B.J.